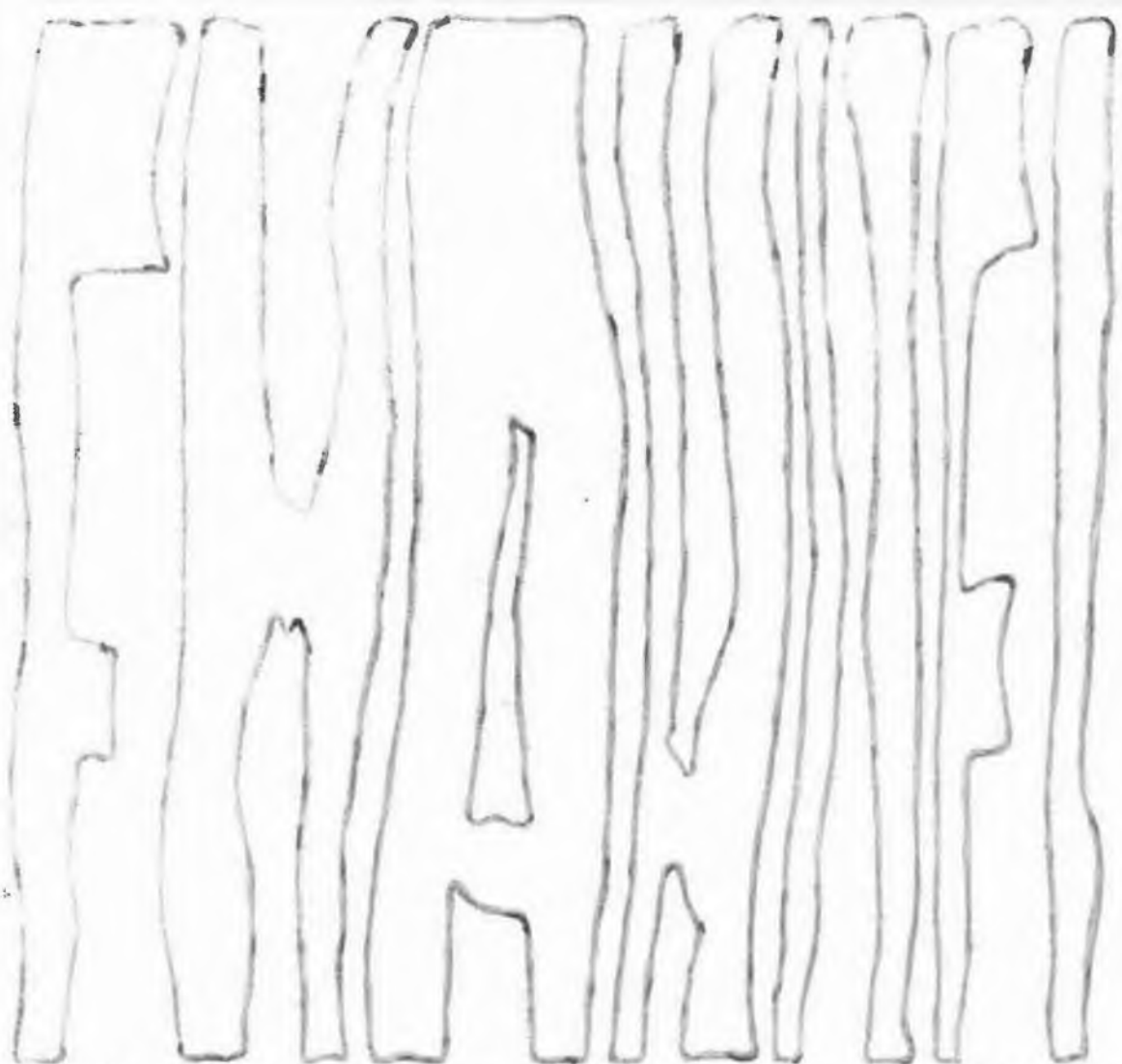
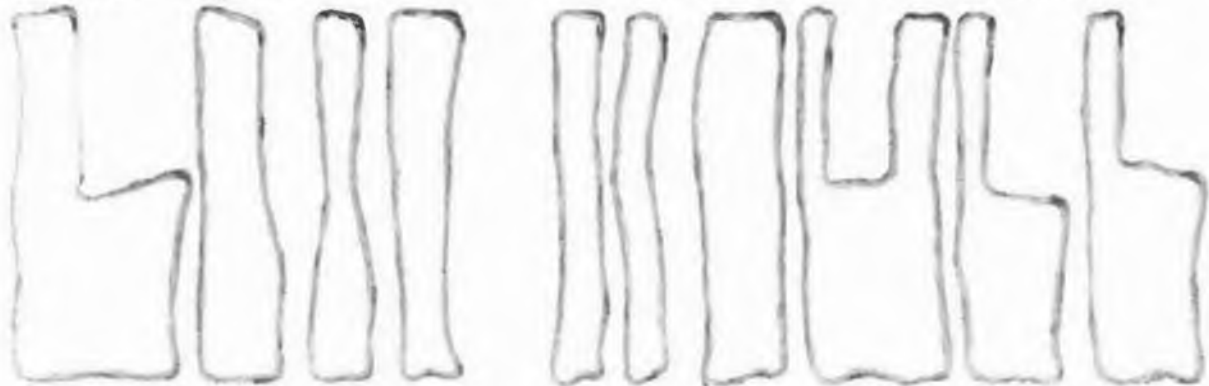

ROČNÍK I., ČÍSLO 2

VIŠLO 27.X.1970 V ČERNOVÉ

Drahý příteli!

Dnes právě obdržel jsem Tvůj dopis; četl jsem si nedokončený svůj román, o němž jsem Ti již vypravoval a v nějž vkládám veliké naděje; zdali mne zklamou, nevím, ale že zklamané naděje nespálí ve mně šílenou snahu psát, o tom jsem přesvědčen. Studuji sama sebe a je mi, jako bych putoval neznámou krajinou, polostín halící mi minulost ozářenou intimní poesí vzpomínek a naznačující mi mlhovitě neurčitý cíl na obzoru; stanu-li na konci dnešních svých snah, otevře se nový obzor, vše minulé halí se v nový stín a smutná, melancholická píseň ztracených okamžiků provází mne na další mé cestě, fádni, jednotvárné, bezradostné, cestě, při které mi mnohdy vstupují slzy do očí a kterou bych přece nevyměnil za banální protloukání se životem, na němž má dosti ostatní dav. Mnohdy /zejména při studiu znamenitých prací cizích autorů/ jakási malomyslnost se mne zmocňuje; zdá se mi, že jest nemožné, abych pronikl se svými myšlenkami, já, izolovaný od literárního středu a ubíjený systematicky prosaickým životem, jenž jako rozbředlá louž plaví se kolem mne, nízký a neschopný živějšího vzpružení, zaburácení, povznesení! A hle, přijdou jiné okamžiky; kus papíru, na nějž načrtl jsem šťastnou myšlenku, detail, který překvapuje, barva, která jest přiměřená věci, obraz, který vysvětluje situaci, mžikem vše se obrátí; ružové tužby studentských let, nepokoj, který se mne zmocnil, když ve "Vesně" v VI. třídě jsem četl první svou báseň, kritika, která mi připisovala talent, vše, co v posavadním životě mém mne naplňovalo nadějí, jakási vzplanutí egoismu, který mi šeptá, že mám v sobě sílu, jenom

jí použít, že mohu zvítězit, jenom hojovat, že mohu prorazit, jenom útočit - to pojednou nutí mne, abych usedl ku svému stolu, vzal do ruky nedokončený rukopis, a v jakési extasi, sladkém zapomenutí na vše, na celý život, na všední okolí, na dosavadní neúspěchy, na nekonečné čekání, chápu se pera a načrtnu novou kapitolu. Pracuji přísně jako anatom, který rozřezává v těle každý nerv a drobnohledem sleduje každý záchvěv protoplasmatu, škrtnám, doplňuji, připisuji, papír je černý přeškrtnutými řádkami, ale duše lehčí o několik myšlenek, které jsem vrhl na papír! Kdyby to, co píši, nikdy neuzřelo tiskařského lisu, kdyby nad těmito řádkami nikdy neutkvěl jiný zrak než můj, můj bože, již to analysování myšlenek, odhalování detailů, absorbování všeho ostatního stojí za to, věř mi, příteli! Zapomenutí na život, povznesení se z bláta všednosti, vzlétnutí v mlhovitý kraj myšlenek, vzpomínek a citů, o jaká to rozkoš! Nic nezávidím v takových okamžicích ostatním lidem a nic nezáhlím na velikány umění, kteří vpálili žhavosti svých myšlenek svá jména v dějiny umění; nezávidím jim, nepřál bych si býti na jejich místě hned teď, neboť to, co při umění je svůdné, není klidné požívání slávy, ale neklidné přemáhání překážek, které nám brání dosáhnouti jí. Padnout na cestě k cíli, být udušen proti vůli své, která se vzpírá - to není nečestné; ale shnit, zevšednět, umřít na živa a žít v duševní smrti, to jediné mi vzbuzuje hrůzu.....

VYPALKY KAVY

Znovu sme vychystaní.

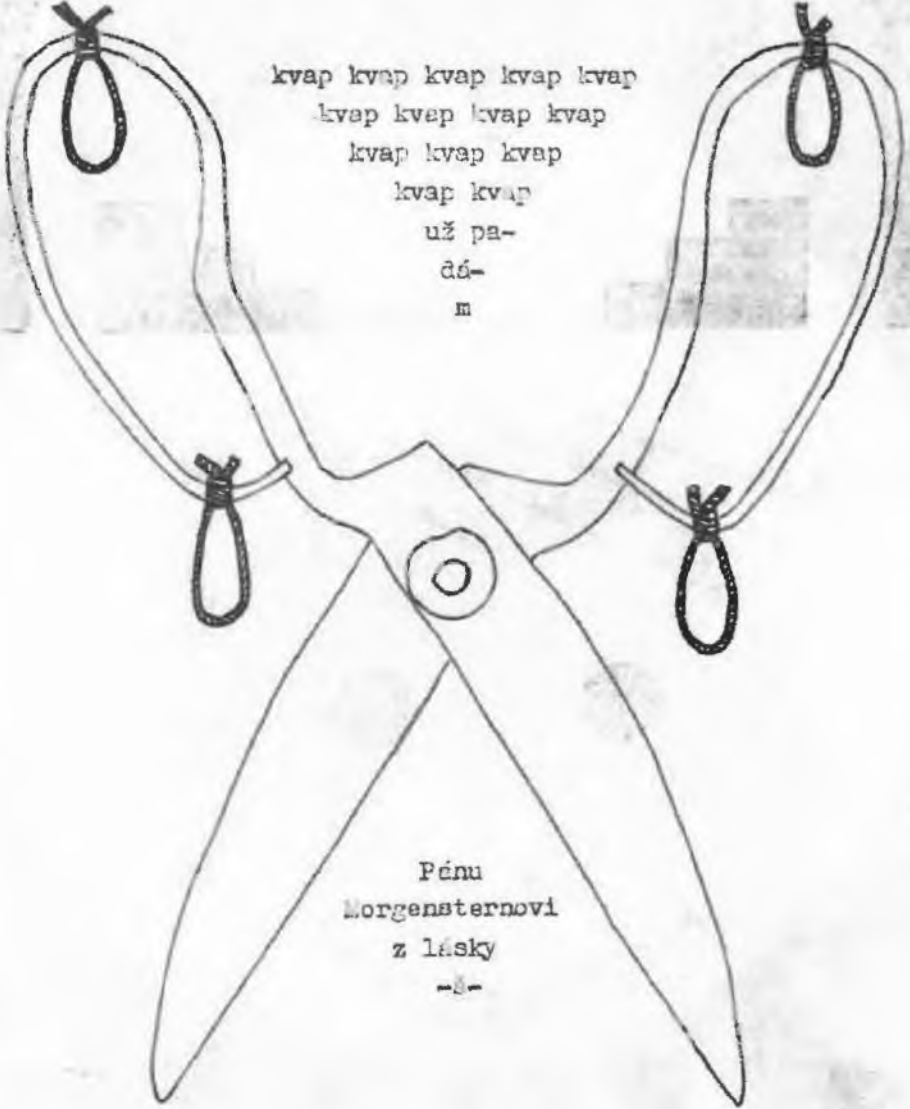
No ako naschvál berieme tú istú
sekierku, píločku i povráštek-tým istým
stromom nohy podtínať.

XXXX

A hráme. Nevaďí o čo, len nech ide karta. Púšťame do
obehu päťáky, papierové i mince cennejšie. Tromfy berú.
Koľko sa ich už len povytahovalo. Len ťažko sa v nich vyz-
náš. Až švindlovať to zvládne. Ktože dnes na to príde, či me-
stíš alebo len berieš. Dnes sa už hrajú celkom iné hry, naozaj.
Vyhrávať musí každý. Také sú pravidlá. A keby si aj prehrával
dokáže sa ti opak a ty si nakoniec ochotný v to uveriť. Veľa
je takých, čo si nevedia prepočítať svoju hromádku a radujú
sa keď by mali plakať. O veľa síz je zem tekto chudobnejšia.
Ale ^{hoci} si od nás pýtať, pomaly, neponáhľa, nedá sa oklamať.
Vydranká i poslednú kopejočku a ty dáš v blahej nádeji, že
už podplácaš a tak sa ti znovu darí začúvať do sveta bez-
pečný, ochránený. Ale tam sa spočítava presne a nepo-
kúpné platia zákony. Len nakoniec sa vypliešťaťujú
oči. To keď sa dozvedáš pravú, ničím nezmeni-
teľnú sumu.

XXXX

LACOTA JEIAK

kvap kvap kvap kvap kvap
kvap kvap kvap kvap
kvap kvap kvap
kvap kvap
už pa-
dá-
m

Pánu
Morgensternovi
z lásky

Ó Mária,
matka najbolestnejšia.
Tvoj syn,
ktorý ťa tak vrúčne miloval,
zomrel.
Ty nariekaš,
ktože ťa je v stave potešiť.
Len myšlienka tá,
že tvoj syn nám bolesťou svojou,
brány nebeské otvoril.

Takto krásne sa stará mama
modlievali.

Bolestou sa ohlasuješ
v nej sa vraciaš
na spálenisko zvoníc
kde preniká oslava lásky
len skulinami chrámových dverí
kde v potu tváre
z hluchého zvonu
hrob si steliem
nohy prevesím cez okraj
vycedím slzu
a poberiem sa
lebo nedokážem milovať

Светлая фирма
1 x 7 серия модных
толов света свету
фирма свету
З.м. Жив!

Rozbíjačom tabulí

Tu mala byť báseň. Tá čakaná. Otierala sa, láskat nechávala, potom však jediným pohľadom chtivým navždy si ju zaplašil. Ako veľmi si ublížil. Pomsta strašná tá neminie. Sama príde a ty si ten, ktorého najmenej potrebuje pri svojom zrode. Hoc na smrť sa utrpiš, no nikdy, nikdy vo svojej prvej kráse ju už neuvidíš. Také krásna, strašná a spravodlivá zároveň, nie byť iba báseň. Milosť pre seba u nej už nehľadaj. Vylámať popredu si ju chceš, skôr než sama sa poddala. A násilenstvo je hriech² najťažšie. Biedny tvor človečí, ako si sa odvážil vzbliadnuť sa v jej božskej kráse. Kde si stačil ukryť dušu, sveta špinou postúpanú. Za ňu jediná, čistú a spásnu si sa schovával. A le ňu neprijala, celý život už iba preskúšiš. Tak sa stane všetkým, čo nazrú za tiché básne, za jej veľké mlčanie a rukou ľahnou chuť zdriapať jej pečate kráľovské.

Najbôľnejšie bude, ak už ani toto jej posledné prosíkanie nepočuješ. Tak si mohol odísť aspoň krásne smutný, s poznaním naprekročiteľných prahov a s týmto prísnyim naznačením vzlykajúc ich obchádzať. Ak však nemota večné ňu navštívila, potom sa nedozvieš už vôbec nič. Tak si len kráľ stráži kňažky a básne svoje večné tajomstvá.

Z ranných pokusov

Mama

Úzkou cestou, hadito vkleinenou do obrovských velikášov, kráča pomaly, ustato Jano Matej so svojím sedemnástročným synom Jozeфом. Idú skoro mĺkvo, leda prehodia pár slov. Na dnes už majú tej roboty dost. Veď od štvrtej rána kosili, potom sušili a podvečer zase kosili. A po takej lopote sa nechce nikomu rozprávať. Narez ticho, lahodné a posvätné, ktoré vzbudzovalo v človeku pocit spokojnosti, duševnej rovnováhy, prerezal starý Matej hrubým, ale akýmsi citlivým hlasom:

- Jožo, onedlho ti zomrie mať. Ale nerozrev sa a nepovedz doma Mare a Zuze. Veď si už dáky chlap.

Onedlho ti zomre mať, onedlho ti zomre mať, znelo mu dlho v ušiach, tvrdošijne sa opakovalo, nadobúdalo kolosných rozmerov, nemilosrdne pritláčalo k zemi.

Prečo? Čo som komu urobil? Či je moja mama horšia ako ostatné? Či už si nezaslúži ani žiť?

Nie ona nesmie zomrieť, ona musí žiť! A choď preč! Choď preč ty žudo akési, čo mi vytíškaš slzy, pcháš do hrdla hrozne veľkú gundžu, ktorú nemôžem vôbec prehltnúť!

Choď preč!

Choď, lebo ta na fleku zabijem!!!

Tantum ergo, Sakramentum - veneremur cernui, -et antiquum...
zvučí kostol plným, umocneným hlasom. Jožo pohrúžený do seba,

hluchý a slepý voči okoliu, už nespočetnekrát vidí ten obraz: Mamu v čiernom, žltú a nehybnú, s mierne vysunutou spodnou sánkou, uloženú v čerstvej smrekovej schránke. Nad ňou vidí jej vnúčatá a dcéry. Plačú. Lamentujú. Neprežijú to. Do hrobu sa chcú hodiť. Vidí ľudí. Plno ľudí. Počuje ich otčenáš a povzbudivé, úprimné slová. Vo vzduchu cíti cerezičky a čečinu. A tytián. Ako stroj šlape na cintorín nositeľov trápenia a radosti, počuje duto hovoriť dopadajúcu hlinu, vidí narastať zem do hrobčeka, hrobu, hrobiska, mohyly. Potom sa všetko skončí, stíchne a on ide domov.

Amééén.

Z kostola tiskavo vychádzajúci ľudia ho svojím pohybom vrátili prítomnosti.

-Prosím ťa, naprav si tie vlasy!

-A čo ťa do nich. Mám už osemnásť a nemáš mi čo rozkazovať.

-Jožko, povedz jej niečo. Vôbec ma nechce poslúchať. Veď ma do hrobu prinesie.

-Mariša, čo nemáš rozum?! Pozri sa dobre na seba a potom niečo vrav. Veď vyzeráš ako opica. A mame nemáš čo odpapulúvať. Si ešte soplavé dieťa.

-Ty sa dc toho nestar. Môžeš dostať a nebude ti to treba. A vôbec, čo vás do mňa.

-No skús dať jednu. Keď ti buchnem, tak sa ti bude týždeň o zbojníkoch snívať.

-Nebite sa zase! Jožko, daj jej už pokoj. Čo ťa po nej.

-Čo by ma po nej. Veď nemá ani trocha rozumu. Tak ju vytrieskam, že bude pamätať.

A už boli v sebe. Jožo bil kde zasiahol, ona tiež. Mama okolo nich bezvládne potehovala, chcela ich odtrhnúť, ale už sa nedalo. Znova a znova, ešte a väčšou zúrivosťou sa púšťali do seba. Jožo chcel vybiť všetok nahromaždený jad, ktorý v ňom vyvolalo

sestrino správanie. Nemohol dopustiť na mamu také slová, také pokorenie od dcéry, ktorá ešte nevie, čo je to stratiť matku. Teraz jej moc neodvrávala, ale niekedy po hádke mama dlho plače. A všetko to akosi cítil na sebe a preto odplácal za mamu, aspoň čiastočne vyrovnával dlh, ktorý cítil voči nej. Vytrhnutý rož z pece, škoda a rámus, ktoré narobili, ich zarazil, utíšil, prinavrátil k rozumu. Potom obaja vynášali tehly, rozmrvenú, vypečenú maltu, robili poriadok. A po sebe nenávistne zazerajúc vytratili sa z kuchyne.

Nezbedný a horúci čertík sa pomaly spúšťal po zápalne šnúre k náloži. Na štyridsiatich zastávkach nabral sily, odvahy, energie. Takto posilnený ešte viac vystrájal, šnúru prepínal, rozhojdával, vzápätí tlmil. Čím bol bližšie k cieľu, tým bol nervóznejší a neposednejší.

-Konečne, víťazne vykrikoval a s veľkou chuťou a plnou silou skočil rovno do dynamitu. Dynamit prudko vybuchol, rozbil sa na štyridsať, samostatne, radostne a veselo šantiacich a navzájom sa prekríkujúcich častí.

- Jožo Matej, máš telegram, zvolal ktosi v triede. Jožo zbledol, neisto podošiel k dverám, trasľavo a bojazlivo ho zobral.

Z O M R E L A M A M A STOP PRID HNED DOMOV STOP OTEC STOP.

Nie, už nemohol plakať. Veď toľko krát videl, prežil, precítil, prebolel a oplakal tú smrť, že pomaly na ňu zabúdal, stávala sa mu všednou. Iba sa zaľal, tvrdo, bez jediného slova.

Štyridsať častí zabilo vtedy nezbedného a horúceho čertíka.

Zabudnutí

Zo studeného snehu
vyhrabme čistými rukami
siluety ľudí.
ušľapané davom kuvikov
tebe vypíchнем oko
tvoju miechu vypijem do dna
a tvoje slovo zatratím
keď v závetrí času
tíkli ste pŕstičkami
po koži snov
ozvenou žili
bijúc po spánkach
a po obyčajnej smrti kuvikov
čakajú zabudnutí
na čisté ruky

Zahrajme sa ešte chvíľku

Spätkuješ, uhýbaš nám maličký, dokedy budeš ešte takto povedľa, nezaradený. To sa neodpúšťa. A vieme byť aj prísni, či si to nespoznal? Ale vy ste vlastne tí naši šťastní, odchovaní na piesňach a čižíkaní. Nechávali sme vás pekne si buvinkať, nech sa vám sníva veľa čačanáho, aj cukríčkov sladkých ste mali dosť - nešetrili sme, na rozprávočky sme tiež neboli skúpi. Len na šteklenie sa zabudlo. Aby sa nám maličký nebodaj nezašiel, zrádnika nedostal.

Ale teraz už dosť. Bude sa valcovať, zarovnávať, a uhladzovať, už nadišiel aj tvoj čas. Je jedna cesta a ty ňou tiež pôjdeš, žiadny tichý chodníček pre seba. ~~neviem sa čo ti predložíme,~~ ^{aj keď pekne} aj ďakovať budeš preveľmi za to ešte.

Čo sa ti to vlastne snívalo? Zabudni rýchlo. Teba však nebude treba sni veľmi presviedčať. Sám sa pridáš, veď ako ináč, medzi nami ti len dobre môže byť. Že si pomysľal zostať sám? A my ťa zhltnúť chceme, vravíš? Ale kdeže, nie sme predsa žiadni divosi. Prísadneš si pekne a hotovo. Že to miesto s nami je prídraho zaplatené? Niečo o svetle a lietaní blábočeš? Posvietime ti, nič sa neboj, potkýnať sa nebudeš. Cestu máme rovnúckú, vychođenú. Priznaj, že sa už začínaš tešiť. Veď je to bláznovstvo mať také nápady. Vraj - dusím sa, po vzduchu lapám. To je nič menej ako zmlandrenie. Smelosť v oku ti chýba, istý krok, výrazný úsmev. Len taký si môžeš medzi nás zastáť.

Tak už neskuč, usmievaj sa budeš, usmievaj! Ale po našom, nie tak všelijako záhadne. Teda usmievaj sa, usmievaj!!!!!!!!!!!!

C e s t a

Upísaný dobrej vode
nadhlo
a bez nádeje

So slávou pokory
stále
a bez reptania

S vencom bolesti
navždy
a bez zúfania

Strhaný veštbou prachu
nesmierne
až do kostí

Privinutý v náruč jeho
napokon
bez trpkosti

TEBA

láska moja bolestná
čo jediným úsmevom
zlatisté slnce dávaš
jediným slovom
opojné chvíle nádeje
čo jediným dotykom
kradmo vzatým
atrážený pokoj rušíš
teba prosím
darujme sa
vykričme sa z lásky
aspoň tomu
zaprášenému vtáčatú
za mŕtvym oblokom
čo prináša
záblesky šťastia
mojej ubolenej hlave
keď vzývam o milosť
skľavenými rukami

P o p e v k y

I

Čože je to, čože
tamto hore. Dáka skala
a či bralá?
Chudobinec na vršku.
Zloba vzala, čo nemala ta,
do malého batôžku.

II

Zovšadiaľ vrava. Až bolí.
Hluk neustáva.
Privrieť oči
a spievať,
lepšie si nik nezvolí.

. III

Chlipkaj si len ďalej
hoc chutí to srvátkou,
zapije sa rybí olej,
žalúdok bude v-poriadku.
A srdce.

Ty len skáč, poskakuj
o nič sa nestrachuj,
prišlo si zmätené
odchádzaš skrotené.

Ziablo, plesklo - čajsi tma.

Trochu tanca moji milí
nezaškodí v tejto chvíli.

POSOLSTVÁ

-1j-

Pripomínaj si
s očami vo výške neba
ako málo, len málo treba
zabudnúť noci pod mostami,
odvrátiť požiar zžihajúci.
Nech ticho vládne naď ústami,
pochvália ťa tvoji vnuci.

Rozpomeň sa
tvárou k zemi obrátený
.....

Všetko je miera, ohliadnutie
zadychčaným.
I cinkanie predznamenáva
rozbíjanie,
aj rozpálená vlhkosť
kráľovstvo búrky.
Dovidiť na koniec
nič neprekáža.

Rátanie

Z tej trošky, čo má tiež na mále,
ponáhľam sa spraviť rázne kvit,
lebo prichádzajú čudné žiale,
ide sa bez lásky o lásku žobroniť.
Stávajú sa také zmeny,
dobehe ťa tiché voda,
potom hľadíš potešený
a hladkáš meno tejto ženy,
že ešte prišla, ešte bodá.

Z dlhej zimy do jesene
moje dni sa nocou rútia,
nepovedzte tejto žene,
že oči moje ešte smútia.
Mrzne mi kdesi na srdci,
ľadom sa všetko vo mne stáva,
klesnúť tíško pri svieci,
maľovať svetlo na líci,
Bože, či je to všetko už len vraha?

Neposlušné báseň

Nedotknem sa ťa báseň moja,
nepokúšaj, dneska nie,
len bolesť a sklamanie
vplietal by som ti do závoja
a to ti ~~hľa~~ málo pristane.

Dobehni, ľahká, za rána,
vo vlasoch púšik biely,
potom sa usmej, požehnaná,
keď doplačem sa celý.

Štylizácia s nárokom na ocenenie

Aby ste poznali od samého začiatku, kto sa vám prihovára - ja čo nenávidím, sú účesy. Také dochora i s púťcom, nabok. Priveľmi pristane ku každej hlave. Lenže nič viac, ako jej jediná ozdoba. Za ich lesklé pomády celé človečenstvo sa dosiaľ ukrývalo.

Aha! Len teraz ste vlastne postrehli široký rozmer pojednania. Ako vás tutujem. Celí ohromení chápate všetky súvislosti. Zadržte však, tak to nie je, k holičovi bežať nemusíte. Vráťte sa, proti vlasom naozaj nič nemám. Alebo. O ne mi ani tak veľmi nejde. A preto naozaj. Čo ťa trápi, keď nedáš na vlasy dopustiť a frizúru haníš. Čo zabrádaš! Len tak bláznim po papieri, vážení. Veď ako by som mohol aj niečo namietat. Sám som pekne pristrihnutý.

Na

Lacka

Na prvú i poslednú

Šťastná chvíľka, čakám. Úloha preťažká. Si rozihraný?
Tak spust.

Pristúpim aj na výčitky, len dodržte slovo a nechytajte
sa za boky, keď vám budem rozprávať o zázraku, čo sa vám v ce-
lej kráse svojej vyjaví. Lebo zázrak, zázrak posledný je bá-
seň a keď aj tento kameň vysmievate, potom vám nepoviem radšej
nič.

Presne si spočívaj na sebe samej. Vydýchnutá až po okraj.

Nie kameň.

Socha. Žena Lótova

- to je báseň.

Tak hovorí majster.

Ako si možno taký dar vyslúžiť a viete si niekoho pred-
staviť s tým krehkým v hrudi? Čo sa vzpálo v tej avšetej chví-
li, že došlo až k vyvráždzeniu majestátu najvyššieho, nepovie
nik. Nieto ani komu zaďakovať. Len vzduch, užasnutý sa už ne-
prestane chvieť pri jej tichom vyriekaní. Takou sa stala. Ale
môže byť prvá báseň natoľko až básňou? Blázon. Naopak sa pýtajú.
Lebo len prvá báseň môže byť i básňou poslednou.

A toto je všetko, čo viem ešte povedať. Ostatné dopovie
ona. A ešte. Ak toto nie je v nej uložené, nech už nikdy neza-
plače vyškierač tento rúhavý. Ale už dosť. Tak sa ja mám krásne.

aby mýchlo bojovat; - avšak víš dobře sám, jak naložila s Tvými sny skutečnosti Leč, k čemu se díváme? Čekali jsme něčeho jiného? Nevěděli jsme už napřed, jak to dopadne? - Povídám: "díváme", "čekali", "nevěděli", neboť nejen Tebe, ale i mne stíhá podobný osud; a šedivá vrstva všednosti zatím uléhá na nás, a až jednoho dne pohlédnem na květy svých ilusí, nepoznáme jich ani pod tím prachem! Avšak nemysli, příteli, že tato meditace má za účel, aby nás oloupila o ten poslední záblesk naděje, nikoliv; je to pouze rozhlédnutí se po skutečnosti, která nám musí býti východištěm k novým útokům. Neztrácím dosud naděje; nezvítězíme - li, udělejme aspoň šramot, že jsme tu byli. Smířme se s okolnostmi, jak dalece budeme moci, a kde ne, nuž přetrhněme to pouto, které nás svírá, které nám bere svobodu, ale které nás živí... Doufám, že rozumíš, co tím míním. Ztraceno není nic, a to dělá mnoho v boji myšlenkovém!--

Neha ako hviezda svetielkujúca
na brehoch jedného večera
tíško sadla na privreté viečka,
nieť nenávisti ani zrady,
je len túžba - rozpaľuje chodníky
a vyplňa prázdne kalichy vlhkých dlaní
- je iba túžba po láske,
túžba po pohári, do ktorého by sme
preliali posledné kvapky horkej rosy,
čo nám tak dávno zanechalo jedno ráno.

Csamocení

Jak orlice vzletěla literatura k nebesům. A padá mrtva. Jeď už je dokonale jasné, že to není "neviditelné a zaslíbené mesto".

/na druhé straně podložk./

...a běží, všichni běží v gestvárném houfu. Kam? Proč?

- Ptáš se, k čemu je světové voľo?

- Jaképak voľo, taďy spíš ujižďejí nohy a třesou se břicha. A nikoho k ničemu nic neviže. To je - setting-ring - a ne život....

/v noci v posteli/

Kolik krásného najďeš v člověku, kďe ani nečekáš...

A kolik zkaženého, - a také kďe nečekáš.

/na ulici/

Zaráží, že ke hrobu Tolstého se seběhli všichni Dobčinskí z celého Ruska a kromě Dobčinských že už tam nikdo nebyl, protože ti tam už nikoho svými semknutými řadami nepropustili. Takže "pohřeb Tolstého" se současně stal i "výstavou Dobčinských".

Podstatou Dobčinského je - "aby se o mne doveďeli v Petrohradu. Toto jediné přání je všechny povzbudilo přiběhnout. Vyhlásili jakýsi "Svaz svazů" a "Ústřední výbor dvaceti literárních společností"... Na Tolstého si nikdo ani nevzpomněl: každý se přiběhl, aby mohl vylízt na podium a něco zablékotat - úplně jedno, co - uďerit se v prsa a říci: "Hle, já Dobčinskij žiji; jsem současník váš i Tolstého, sdílím jeho myšlenky, jsem unesen jeho goniem; ale vy si zapamatujte, že já jsem právě - Dobčinskij o neplette si moje jméno s nějakým jiným".

Nikdy nebyla tolik hanby, nikdy nebyla literatura tak ubohá. Nikdy nebyla tak prostě slitování: neboť T-ého mohlo být i líto /poslední drama/, bylo možné i zamyslet se o něm. Ale nic, nic takového se nestalo. Vzduchem najeďno znělo volání: "také já vystoupím na podium". Na ulici se svedl hluk: jedou: pospíchají: "budete řečnit?" - "také já budu mít projev". - "Všichni teď budeme řečnit"... Možná, že jindy by nás už nikdo neposlouchal, ale teď určitě budou poslouchat a zapamatují si výřky Dobčinského, vyhlášená lveň a gádumlivé bledobrdě oňi.... "Jmenuji se Dobčinskij; a říkájí mi Semjon Petrovič".

Tak to trvalo přibližně dva týdny. A ze tyto dva týdny smřští si nikdo neuvedomil tu hanbu. Slove "česti už" a "tloho"

zazněla nejdříve nějakých štrnádť dnů po smrti. "Ha, taďy se zablysknu umem"... A všichni kolektivně se zablyskli ubekostí, - a to takovou, jaké tu od Fonvizina nebylo.

Je třeba říkat, že všichni "režníci" neměli vůbec nic společného s Tolstým? Byli mu svrchovaně cizí, dokonce nepřátelští; a vzhledem k nim samým byl Tolstoj rovněž naprosto cizí a dokonce byl jim všem nepřítel.

Všechn svůj život vkládal právě do boje s takovými, do osvícení takových, do toho, aby taková byla probuzení, vzkříšení, přetvoření...

A najednou takhle: finis coronat opus!

Bráza.

/při numizmatice/

Dobčinského, kdyby žil v "občansky vyspělejší době", si ani nelze představit jinak než jako novináře nebo - správněji - šéfredaktora "literárněpolitického časopisu"; a Nozdrev by mu psal úvodníky... To za klidných časů; za časů bouřlivých - by Dobčinskij běhal s proklamacemi a Nozdrev agitoval "pro Rodičeva". A kdo ví, zda by takto ve skutečnosti převrat. "To není žádný kusť"...

/při numizmatice/

Satan svedl pápeže mocí; ale literatura svedl slávu...

Ale už Hérostratos ukázal nejspolehlivější cestu k "zachování jména v potomstvu". A literatura, které žije pouze úzkostí c "zachování jména v potomstvu"/Dobčinskij/, - je přirozeně už ze našich dnů, tj. "dokud ještě kvete", - celé proniknuta Hérostraty.

Pro někoho není tak lehké spálit Řím jako pro Dobčinského. Catilina se zamyslí. Manilov se - slituje; Sobakevič se - neodváží; ale Dobčinskij pobeží ze všech sil:

"Bože! vždyť Řím lekal jenom na mne a já jsem se jenom proto neročil, abych spálil Řím: hleď, publikum, a zapamatuj si mé jméno."

Podstatou literatury...samou její duší...je "dušička".

/při numizmatice/

A jen a jen chvátání a jen jedinou má každý otázku: "Jakou úlohu v tom budu hrát já?" Jestliže "v tom" nebude hrát žádnou roli, - "k čertu s tím".

/při numizmatice; o politice
a tisku/

Obnovujte ducha, obnovujte ducha, obnovujte ducha! Pohleďte, celý se rozsypal:...

/naZagorodném prosp.več.;kolem jsou prostitutky/

Každý pohyb mé duše doprovází jeho vyslovení. A každé vyglovení toužím ihned zapsat. To je - instinkt. Nezrodila se právě z takového instinktu literatura /rukopisná/? Protože tisk vůbec nevrchází na mysl: a s toho vyplývá, že Gutenberg přišel až "po-
tom".

U nás se literatura tak stíla s tiskem, že zcela zapomínáme, že byla už před tiskem a v podstatě vůbec nebyla pro publikování. Literatura se rodila "o sobě" /mlčky/ a pro sebe; a teprve potom se začala tisknout. Ale to je - pouhá technika. Vyjmete takřikajíc ze samé podstaty světa modlitbu, - udělejte, aby můj jazyk a můj rozum se odnaučili jejím slovům, samému jejímu aktu, její podstatě; abych se modlit nemohl, aby to lidé nemohli: a s vytřeštěnými očima a strašlivým řevem bych vyběhl z domu a prchl prchal, dokud bych nepadl. Bez modlitby nejde žít... Bez modlitby - šílenství a hrůza.

Ale tomu rozumí ten, kdo zná plakat... Ale kdo nepláče, kdo nezaplakal, - jak mu to vysvětlit? Nikdy to nepochopí. A je přece mnoho lidí, kteří nikdy nepláčí.

On jako manžel - nemiloval ženu, jako otec - nestaral se o děti; žena zradila - "mávl rukou"; ze školy mu vyloučili syna - vynadal škole a dal ho do jiné. Řekněte, co takovému "pozitivistovi" poví náboženství? Pokrčí rameny a ušklíbne se.

Ano: ale on - to nejsou všichni.

Pozitivismus je potřebný pro "pozitivisty"; jádro věci není v "pozitivismu", nýbrž v "pozitivistovi"; člověk i tady, jako všude - je dříve než teorie.

Ano...

Nábožný člověk předchází každé náboženství a "pozitivní člověk" se narodil mnohem dříve než Auguste Comte.

/při numizmatice/

Ano, stále je to stejné, - a osvěta a spojení s ideami doby... Ale onse připravuje dobré dědictví pro vnuky, pevné a důkladné, a to dcera i zeť dobře vědí. Takto stále máme o hlavním motivu života a naznačujeme, že v podstatě také máme motiv, a dobrý a dokonce vroucí: ale nikoliv - nejvroucnější.

/jedna z nejlipší reputací v Rusku/

V "přítečkyni" mi byla dána zářná hvězda... A 20 let /od r.1899/ jsem za ní šel: a všechno, co dobrého jsem udělal nebo co dobrého je ve mně za ten čas, - je od ní; a co je ve mně špatného, ode mne samého je. Ale byl jsem umíněný. Jen mé srdce vždy plakalo, když jsem se od ní odklonil...

/při numizmatice/

Problém je v tom, že náš talent je nějak spjat s našimi vadami a naše činnost - s bezbarností. A s této patálie se nějak dostává.

V 99 případech ze 100 je činnost prostě: "nechci", "mně se nechce", "málo se mi chce"... "Činnostný životopis" nebo "epocha dobrých myšlévek" / v dějinách / jsou prostě osobností značně "neobdobnou" a dobou značně "schablou". Všem se "velmi málo chtělo". Merči.

/když jsem vjel na Zeleninovou ulici/

Je mi dobře samotnému i se všemi. A nejsem ani samotář ani Slovák společenský. Ale když jsem sám - jsem celistvý, když jsem se všemi - jsem částečný. Je mi práce jen lépe samotnému.

Samotnému je mi lépe - protože, když jsem sám - jsem s Bohem. Mohl bych se zříci talentu, literatury, buďčivosti svého já, slávy a minulosti - velmi lehce. Zdali já štěstí, blahobytí... to nevím. Ale Bůh bych se nikdy nemohl zříci. Bůh je pro mě to "nejhřejivější". S Bohem je mi "se všeho nejteplostí". S Bohem se nikdy nenudím a nikdy mi není chladno.

Koneckonců Bůh - to je můj život.

Jen pro něj žiji a jen jím. Vne Boha - neexistuji.

Co to pro mne Bůh je?... Bojím se Ho? Ani trochu. Že mě pohřbí? Ne. Že mi dá život věčný? Ne. Že mě živí? Ne. Že jím stvořen - existuji? Ne.

Tak čím tedy pro mne je?

Je má věčná smutek a radost. Zvláštní, k ničemu se nevztahující.

Není tedy Bůh "mou náležitostí"?

Mám rád toho, kdo se rozesmrtňuje a rozradostňuje, kdo se smrti hovorí; napomíná a utěšuje mne.

Je to Někdo. Je to - Císař. Bůh je pro mne vždycky "on". Nebo "ty" - vždy blízko.

Můj Bůh - je zvláštní. Je to jenom můj Bůh a pak už ničí.

Jestli je ještě "něčí", tak to nevím a nezajímá mě to.

"Můj Bůh" - je od nekonečné intimity, od nekonečné individuality. Intimita je podobná skulině nebo dokonce dvěma skulinám. Od mého "společenského já" vede skulina, která se zužuje v bod. Tímto bodem-otvorem prochází jen jediný paprsek: Boží. Že tímto bodem - je druhá skulina, která se už nezúžuje, nýbrž rozšiřuje do nekonečnosti: To je Bůh. "Tam je - Bůh" Takže Bůh je

1/ i moje intimita

2/ i nekonečnost, již sám svět je - pouhou částí.

Sám neustále nadávám Rusům. Vlastně nic jiného nedělám, než že jím neustále nadávám. "Nesnesitelný Šedrin". Ale proč nenávidím každého, kdo jím také nadává. A dokonce téměř nenávidím jen ty, kdo nenávidí Rusy, a zvláště ty, kdo jím pohrdají.

A zatím těm nesporně Rusy pohrdám, hnusí se mi. Anomálie.

/při numismatice/

Když se technika spojila s duší, dala jí všemohoucnost. Ale také ji zničila. Objevila se "technická duše" - contradictio in subjecto. Inspirace zemřela.

/tisk a vůbec "všechno nové"/

Ať je to tak či onak, na polemice s hlupákem P.S. jsem vydělal skoro 300 rublů. To je 1/3 hodnoty tetradrachmy Antiocha VII. Grippe, a Pallas Athéné, obklopenou faly/2400 franků/. U Murribeje se prodávala ještě tetradrachma s Afroditou, sedící na trůnu mezi lvem a býkem a vonící ke květu. Tu jsem nemohl získat /obě jsou - unikáty/.

/při numizmatice/

Ruský spisovatel, filosof a publicista Vasilij Rozanov /1856-1919/ vydal na sklonku svého života tři knihy, které spolu s jeho knihou poslední - Apokalipsou naší doby /1917-1918/ jsou snad nejpozoruhodnější z jeho rozsáhlého díla: Osamocení /1912/, Spadlé listí /1913/ a Spadlé listí. Krabice 2 /1915/. Otiskujeme z Osamocení číst, jež představuje asi 1/7 celé knihy /45.-70. stránku druhého ruského vydání/.

/T V Á Ě 2/69/

Zo spania

Nebesá. Navykli

dívať

dole,

a ich zatiahnuté oko

už dávno nepripomína bojazlivosť

za planých nocí.

Nelluď nemotorne kráča,

zaujímá osvedčené pozície.

Dochodí i na kolisky.

Tolke vrešťanie preruší len deň.